

En hadith om trons grenar

Akademisk Analys av en Profetisk Tradition

Svensk översättning

„Troen har över sjuttio — eller över sextio — grenar. Den överlägsnaste är att säga: Det finns ingen gud utom Allah, och den lägsta är att avlägsna något skadligt från vägen. Blägsamheten är en gren av tron.“

الإيمانُ بضْعٌ وسَبْعُونَ — أو بضْعٌ وستونَ — شُعْبَةٌ،
فأفضَلُها قولُ لا إلهَ إلا اللهُ،
وأدناها إماطةُ الأذى عن الطريق، والحياءُ شُعْبَةٌ مِنَ الإيمانِ
— *Sahih Muslim* —

Återberättad av Abu Hurayra | Imam Muslim

Källanalys och autenticitet

Överföringskedjan (isnad)

Denna hadith överförs av Abu Hurayra (678 .s e.Kr.), en av Profetens mest produktiva förmedlare av hadith. Den autentiserades av Imam Muslim ibn

al-Hajjaj (821–875 e.Kr.) och ingår i hans samlingsverk *Sahih Muslim*, som av muslimsk lärdom klassas som den näst tillförlitligaste hadith-samlingen efter Sahih al-Bukhari. En parallell version finns också i Sahih al-Bukhari (Hadith nr. 9), vilket ytterligare bekräftar hadithens autenticitet.

Textuell variation

Hadithen innehåller en anmärkningsvärd textuell variation: antalet trons grenar anges antingen som „över sjuttio” (*bid‘ wa-sab‘un*) eller „över sextio” (*bid‘ wa-sittun*). Klassiska hadith-lärda har tolkat denna variering antingen som ett uttryck för att Profeten vid olika tillfällen uppgav olika approximationer, eller som ett tecken på att siffran syftar på en allmän mängd snarare än ett exakt antal.

Teologisk analys

Iman – trons natur i islamisk teologi

Begreppet *iman* (tro) är centralt inom islamisk teologi. Till skillnad från en rent intellektuell trostillstånd framställs iman här som ett mångsidigt fenomen med grenar (*shu‘ab*) som spänner över tro, ord och handling. Ash‘aritisk teologi — den dominerande sunnitiska skolan — betonar att tron ökar och minskar beroende på människans handlingar, något som denna hadith stödjer.

Hierarkin: från Tawhid till samhällsetik

Hadithens struktur är teologiskt betydelsefull: den upprättar en hierarki där den högsta grenen är shahadan — vittnesbördet om Guds enhet (tawhid) — medan den lägsta grenen är att avlägsna hinder från vägen, ett konkret samhällstjänsthandling. Denna rad uppmanar den troende att förstå tron som ett kontinuum där åtgärder på alla nivåer är meningsfulla inför Gud.

Hayaa – blägsamhetens plats i tron

Det tredje elementet — *haya’* (blägsamhet, hänsyn, äreklass) — särsäljs och lyfts fram som en egän gren av tron. Klassiska kommentatorer, såsom Imam al-Nawawi (1233–1277 e.Kr.), tolkar detta som att blägsamheten fungerar som en moralisk broms: den hindrar individen från syndigt

beteende och väcker samvetsfrågor. Dess särskilda nämnande antyder att den ingår i en kategori av inre dygder som är avgörande för trons helhet.

Etiska och sociala dimensioner

Hadithen har en markant social dimension. Bilden av att avlägsna ett hinder från vägen — vare sig det rör sig om en sten, en torr käpp eller sopor — representerar att tron manifesteras i vardagliga handlingar till nytta för andra människor. Islamiska etiker har tolkat detta som ett principiellt inställande: ingen gärning som gagnar samhället är för liten för att räknas som ett uttryck för tro. Således förenar hadithen ritual fromhet med samhällsansvar i ett enhetligt moraliskt ramverk.

Klassisk och modern mottagning

Al-Bayhaqi (994–1066 e.Kr.) ägnade ett helt verk, *Shu‘ab al-Iman*, åt att katalogisera och kommentera trons grenar baserade på denna hadith. Han identifierade 77 självständiga grenar. Imam al-Ghazali (1058–1111 e.Kr.) integrerade hadithen i sin monumentala *Ihya’ Olum al-Din* som ett ramverk för själeveckling. I modern islamisk etik används hadithen ofta för att argumentera för att tron är en dynamisk och praktisk kraft i en muslims liv snarare än en statisk dogmatisk position.

Sammanfattning

Denna hadith är ett av de mest inflytelserika utsagorna i den islamiska traditionen om trons natur. Den förenar metafysisk lära (tawhid) med praktisk etik (samhällstjänst och blägsamhet) i ett enda sammanhang. Dess budör är att autentisk tro varken kan reduceras till rent inre övertygelse eller till yttre ritual — den måste genomsyra hela människans personlighet och handlingar, från det sublimes till det vardagliga.

Akademisk analys sammanställd på svenska | Källa: Sahih Muslim